

शासकीय महाविद्यालयातील ग्रंथपाल व
शारीरिक शिक्षण निदेशक या पदांना
राजपत्रित दर्जा देणे...

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

शासन निर्णय क्र. एससीपी-२००१/(१६५/०१)/नशि-२,

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक : १३ फेब्रुवारी, २००४.

संदर्भ : महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाचे क्रमांक ७३(अ)(२२)/३२७१/दोन,

दिनांक १४ डिसेंबर, २००२ चे पत्र.

प्रस्तावना : विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या शिफारशीनुसार महाविद्यालयातील अधिव्याख्याते, ग्रंथपाल व शारीरिक शिक्षण निदेशक ही तिन्ही पदे शिक्षक संवर्गातील असून पाचव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशीनुसार त्यांना रु. ८०००-१३५०० ही वेतनश्रेणी लागू करण्यात आलेली असून शासकीय महाविद्यालयातील या तिन्ही पदांना हीच वेतनश्रेणी लागू आहे. शासकीय महाविद्यालयातील अधिव्याख्याता पदाला यापूर्वीच राजपत्रित दर्जा देण्यात आलेला आहे. मात्र, ग्रंथपाल व शारीरिक शिक्षण निदेशक या पदांना राजपत्रित दर्जा लागू करण्यात आलेला नव्हता.

विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या शिफारशीनुसार अधिव्याख्याता, ग्रंथपाल व शारीरिक शिक्षण निदेशक ही तिन्ही पदे एकाच वेतनश्रेणीत असून ती समान पातळीवर आहेत. या तिन्ही पदांसाठी विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेली शैक्षणिक अर्हता प्राप्त करणे अनिवार्य करण्यात आले आहे. सर्व बाबींमध्ये समानता असूनही अधिव्याख्याता या पदास राजपत्रित दर्जा देण्यात आला असून ग्रंथपाल व शारीरिक शिक्षण निदेशक या पदांना राजपत्रित दर्जा देण्यात आलेला नव्हता. सदर विसंगती दूर करण्याच्या दृष्टीने शासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये आणि शासकीय विज्ञान संस्था यांमधील ग्रंथपाल व शारीरिक शिक्षण निदेशकांना राजपत्रित दर्जा देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती. या संदर्भात शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय :

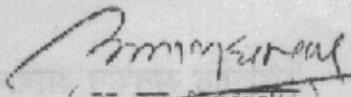
- १) राज्यातील शासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये आणि संस्था यांमधील ग्रंथपाल व शारीरिक शिक्षण निदेशक या पदांना राजपत्रित दर्जा देण्यात यावा.
- २) राज्यातील शासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये आणि शासकीय विज्ञान संस्था यांमधील ग्रंथपाल व शारीरिक शिक्षण निदेशक ही पदे महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या कक्षेत आणण्यात येत असून या पदांना विहित केलेल्या जबाबदा-या व कर्तव्ये पूर्ण करणे संबंधित पदधारकांना आवश्यक राहिल. (परिशिष्ट सोदत जोडले आहे.)

(कृपया माने घडा.)

- ३) सरर पदांना राजपत्रित दर्जा दिल्यामुळे ही पदे आयोगाच्या कार्यक्षेत्रात येणार असून सध्या ग्रंथपाल व शासकीय शिक्षण निदेशक या पदावर कार्यरत असलेल्या अधिका-यांचे पुढील निकषांच्या आधारे व आयोगाच्या सल्ल्याने राजपत्रित पदावर समावेशन करण्यात येईल.
- अ) संबंधित व्यक्ती गट-ब च्या सुधारित सेवा प्रवेश नियमानुसार नियुक्तीसाठी पात्र असावी.
- ब) गट-क (वर्ग-क) पदावरील नियुक्ती सेवा प्रवेश नियमानुसार नियमित स्वरूपात झालेली असावी.
- क) संबंधित अधिका-यांची गट-क पदावर किमान ३ वर्षे नियमित सेवा झालेली असावी.
- ड) गट-क पदावरील गोपनीय अभिलेखा समाधानकारक असावेत.

हे आदेश महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या सल्ल्याने तथा सामान्य प्रशासन विभागाच्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(अ. मन्. महलवार)
राज्यपालाचे उप सचिव

प्रत -

शिक्षण संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, बँक ऑफ इंडिया इमारत, महात्मा गांधी मार्ग, मुंबई - ४०० ००१ (पत्राने)

सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.

महालेखापाल (लेखा व अनुसूचिता), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.

महालेखापाल (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपूर.

अधिष्ठात व लेखा अधिकारी, मुंबई.

सर्व जिल्हा क्रोडअधिकारी, रायगड, रत्नागिरी, कोल्हापूर, औरंगाबाद, परभणी, यवतमाळ, नांदेड, बीड, अकोला, धुलजागा, अमरावती, नागपूर, भंडारा व गडचिरोली.

सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण.

सर्व प्राचार्य, शासकीय कला, वाणिज्य, विज्ञान, विधी व शिक्षणशास्त्र महाविद्यालये.

संचालक, वसंतराव नाईक शासकीय कला व समाजविज्ञान संस्था, नागपूर.

संचालक, भारतीय प्रशासकीय सेवा परीक्षा पूर्व प्रशिक्षण केंद्र, मुंबई, कोल्हापूर, औरंगाबाद व नागपूर.

संचालक, सिडनहॅम व्यावस्थापकीय व उद्योजकीय शिक्षण आणि संशोधन संस्था, मुंबई.

वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई ३२.

उच्च व तंत्र शिक्षण विभागातील सर्व सहसचिव, उप सचिव, अवर सचिव व कक्षा अधिकारी.

निवडनस्ती/मसि-२.

शारीरिक शिक्षण निर्देशक पदाच्या जबाबदा-या व कर्तव्ये

महाविद्यालयातील क्रिडाविषयक गुणांची वाढ विद्यार्थ्यांमध्ये जापोसण्याच्या दृष्टीने शारीरिक शिक्षण निर्देशकांच्या महत्त्वाचा सहभाग असतो. महाविद्यालयातील दैनंदिन शिस्त सांभाळण्याच्या दृष्टीने महत्त्वाची जबाबदारी ही शारीरिक शिक्षण निर्देशकाची असते.

जबाबदा-या :

- १) आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धांसाठी संघाची तयारी करून देणे व संघ पाठविणे.
- २) आंतर विद्यापीठीय स्पर्धांसाठी संघाची तयारी करून देणे व संघ पाठविणे.
- ३) खेळाडूंचा वैयक्तिक सराव करून देणे.
- ४) महाविद्यालयीन ॲथलेटिक्स व विविध खेळांच्या स्पर्धांचे नियोजन करणे.
- ५) विद्यापीठाने निर्धारित केलेल्या कार्यक्रमानुसार मैदानी स्पर्धांचे आयोजन करणे.
- ६) क्रिडांगणाची आखणी करणे.

कर्तव्ये :

- १) विद्यापीठाने निर्धारित केलेल्या तारिकानुसार काम करणे.
- २) विद्यार्थ्यांमध्ये शैक्षणिक विकासाबरोबर खेळामध्ये आवड निर्माण करणे.
- ३) विद्यार्थ्यांचे आरोग्य उत्तम राहण्यासाठी त्यांना नियमित शारीरिक व्यायामाचा सराव देणे.
- ४) महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांमध्ये क्रिडा नेपथ्य व नेतृत्व निर्माण करणे.
- ५) महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना शिस्त राखून महाविद्यालयाचे प्रशासन सुरळित चालण्याच्या दृष्टीने मदत करणे.
- ६) महाविद्यालयात योगसाधनेचे उपक्रम राबवून विद्यार्थ्यांचे शारीरिक व मानसिक आरोग्य उत्तम ठेवण्यास सतत सक्रिय राहणे.
- ७) याशिवाय वरिष्ठांनी वेळोवेळी सोपविलेली कामे करणे.